ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІРПІНСЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ЧАСОПИС

Науковий журнал

Випуск 2 (11)

Ірпінь ● ДПУ ● 2023

ISSN 2617-4154
УДК 34:33(477)(08)

Засновник: Університет державної фіскальної служби України
Заснований 2018 року
Продовжуване видання (виходить у міру накопичення матеріалу)
Мови видання: українська, англійська
Свідоцтво про Державну реєстрацію друкованого засобами масової інформації:
Серія КВ № 23215-13055ПР від 22.03.2018
Рекомендовано до друку та поширення через мережу «Інтернет» рішенням Вченої ради
Державного податкового університету (протокол № 9 від 30.03.2023)

Редакційна колегія: д-р юрид. наук, професор *В. В. Топчій* (голов. ред.); канд. юрид. наук, доцент *О. М. Бодунова* (заст. голов. ред.); д-р юрид. наук, с.н.с. *Н. Б. Новицька* (заст. голов. ред.); канд. юрид. наук, доцент *Н. А. Лугіна* (відп. секретар); д-р юрид. наук, доцент, *Ю. І. Аністратенко*; д-р юрид. наук, професор *В. Т. Білоус*; д-р юрид. наук, професор *С. В. Бобровник*; д-р юрид. наук, професор *О. Г. Боднарчук*; д-р юрид. наук, професор *Л. М. Касьяненко*; д-р юрид. наук, професор *О. Є. Костюченко*; д-р юрид. наук, професор *Н. А. Литвин*; д-р юрид. наук, професор *Т. О. Мацелик*; д-р юрид. наук, професор *Н. В. Никитченко*; д-р юрид. наук, професор *А. М. Новицький*; канд. юрид. наук, доцент *Л. В. Омельчук*; д-р юрид. наук, професор *О. П. Рябченко*; д-р юрид. наук, доцент *Ю. Ю. Рябченко*; д-р юрид. наук, професор *П. В. Цимбал*; д-р юрид. наук, професор *І. В. Чеховська*; д-р юрид. наук, професор *А. Є. Шевченко*; д-р юрид. наук, професор *Асар Іса огли Садигов* (Азербайджан), *Janusz Orłowski*, doctor nauk prawnych UniwersytetWarmińsko-Mazurski w Olsztynie (Poland).

Ірпінський юридичний часопис : науковий журнал / редкол. : В. В. Топчій (голов. ред.) та ін. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. – Випуск 2 (11). – 170 с. – (Серія : право).

У виданні вміщені наукові статті, присвячені актуальним проблемам юридичної науки та практики.

Науковий журнал започатковано з метою опублікування результатів наукових досліджень проблем правової науки, теоретико-прикладних проблем правового забезпечення фіскальної політики держави, удосконалення законодавства та правозастосування.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто цікавиться проблемами теорії права та правозастосування.

Науковий журнал індексується в Google Scholar,

Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського.

Розміщений на відкритій інформаційній платформі OJS Державного податкового університету.

DOI (digital object identifier) – цифровий індикатор об’єкта привласнюється науковим статтям видання.

Редакція журналу веде систематичну роботу із включення наукового видання до міжнародних електронних бібліотек, каталогів та наукометричних баз даних з метою входження в світовий науковий інформаційний простір, підвищення рейтингу журналу та індексів цитування його авторів. Наразі редколегія провадить роботу щодо входження збірника у Scopus та Web of Science.

Адреса редакційної колегії:
Україна, 08201, Ірпінь, Київська обл., вул. Університетська, 31,
e-mail: irpin-yur-chas@ukr.net

Використання опублікованих у збірнику матеріалів дозволяється за умови обов’язкового посилання на джерело інформації.

У разі посилання на матеріали збірника наукових праць «Ірпінський юридичний часопис» потрібно використовувати транслітеровану назву «Irpinskyi yurydychnyi chasopys», або «Irpin legal chronicles».

© Державний податковий університет, 2023

STATE TAX UNIVERSITY

IRPIN LEGAL CHRONICLLES

The Scientific Journal

Issue 2 (11)

Irpin ● STU ● 2023

ISSN 2617-4154
UDC 34:33(477)(08)

Founder: University of the State Fiscal Service of Ukraine
The scientific journal «Irpin legal chronicIles» was founded in 2018

Continued edition (released with the accumulation of material)
Languages of edition: Ukrainian, English

The certificate of state registration of the printed mass media:
KV № 23215-13055PR, 22.03.2018

Recommended for printing and Internet distribution by the decision of the
Academic Council of the State Tax University (protocol № 9, 30.03.2023)

Editorial Board: Dr., Professor *V. V. Topchiy* (Editor-in-chief); Ph.D. in Law, Associate Professor *O. M. Bodunova* (deputy Ed.); Dr., senior researcher *N. B. Novytska* (deputy Ed.); Ph.D. in Law, Associate Professor, *N. A. Lugina* (co-ed.); Dr., Associate Professor, *Yu. I. Anistratenko*; Dr., Professor *V. T. Bilous*; Dr., Professor *S. V. Bobrovnik*; Dr., Professor *O. G. Bodnarchuk*; Dr., Professor *L. M. Kas"yanenko*; Dr., Professor *O. E. Kostyuchenko*; Dr., Professor *N. A. Lytvyn*; Dr., Professor *T. O. Matselyk*; Dr., Professor *N. V. Nikitchenko*; Dr., Professor *A. M. Novytsky*; Ph.D. in Law, Docent *L. V. Omelchuk*; Dr., Professor *O. P. Ryabchenko*; Dr., Professor *Yu. Yu. Ryabchen*ko; Dr., Professor *P. V. Tsymbal*; Dr., Professor *I. V. Chekhovska*; Dr., Professor *A. Eu. Shevchenko*; Dr., Professor *Asar Isa ogly Sadygov* (Azerbaijan), *Janusz Orłowski*, doctor nauk prawnych UniwersytetWarmińsko-Mazurski w Olsztynie (Poland).

Irpin legal chronicIles : The Scientific Journal / Editorial Board : V. V. Topchiy (Editor-in-chief) and others. – Irpin : State Tax University, 2023. – Issue 2 (11). – 170 p. – (Series : Law).

The edition contains scientific articles devoted to the actual problems of legal science and practice.

The scientific journal was founded with the purpose of publishing the results of researches on problems of legal science, theoretical and applied problems of legal provision of the state fiscal policy, improvement of legislation and law enforcement.

The journal is intended for researchers, lecturers, postgraduates, students and anyone who is interested in law theory and law enforcement.

The Scientific Journal is indexed by Google Scholar,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine.

The scientific journal is located on the open information platform OJS of the State Tax University.

DOI digital object identifier is assigned to the scientific articles of the edition.

The editorial board carries out systematic work on integration of the scientific edition to the international electronic libraries, catalogs and scientometric databases with the purpose of entering the world scientific information space, increasing the rating of the journal and the citation indices of its authors. The editorial board is currently working on the inclusion of the scientific journal in Scopus and Web of Science.

Address of the editorial board:
31, Universitetskaya str., Irpin, Kyiv region, Ukraine, 08201
e-mail: irpin-yur-chas@ukr.net

The use of the materials published in the journal is allowed in case of obligatory referring to an information source.

Referring to the materials of the scientific journal «Irpin legal chronicIles» one must use the transliterated title «Irpinskyi yurydychnyi chasopys» or «Irpin legal chronicIles».

© State Tax University, 2023

ЗМІСТ

Теорія та історія держави і права; конституційне право

Стівен Хамфріс
Справи, які збудували Америку. «Флетчер проти Пека» та комерціалізація американського суспільного договору 9

Копотун І. М., Рудик М. М.
Аналіз загроз безпеці України в умовах військового стану 20

Сухонос В. В., Сухонос В. В., Сластьоненко О. О.
Система економічної безпеки України: проблеми та перспективи у юридичному вимірі 28

Фатхутдінова О. В., Шевченко Д. А., Санжаров В. А.
Середньовічна дипломатична практика: Англія та авіньйонське папство 39

Шевченко А. Є., Француз А. Й., Кудін С. В.
Методологічні засади нормативно-правового забезпечення інформаційної безпеки 48

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Касьяненко Л. М.
Правове регулювання податкових перевірок під час воєнного стану 56

Господарське право і процес

Дяченко С. В., Щербина А. А.
Господарське судочинство під час воєнного стану – зупиняти не можна продовжувати 66

Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Бодунова О. М., Яцик Т. П. Лугіна Н. А.
Участь засобів масової інформації у запобіганні злочинності в умовах воєнного стану в Україні (на прикладі міста Ірпінь Київської області) 76

Вітюк Д. Л.
Характеристика міжнародних механізмів запобігання злочинності в умовах воєнного стану в Україні 90

Лаговська Н. В., Теслицький А. А.
Міжнародний досвід регулювання кримінальної відповідальності за ухилення від призову в умовах воєнного стану: досвід для України 97

Лугіна Н. А., Дем'яненко С. В.
Корупційні кримінальні правопорушення в умовах дії воєнного стану 108

Сперкач Н. А.
Торгівля людьми: сучасний стан, динаміка та напрями протидії 115
Топчій В. В., Дідківська Г. В.
Необхідність інформаційної безпеки під час окупації:
Ірпінь, Буча, Гостомель 125

Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Кузьменко О. В., Левчук П. Р.
Особливості доказування у кримінальних провадженнях про пособництво
державі-агресору (на прикладі періоду окупації Київської області) 132
Свінцицький А. В.
Забезпечення участі осіб у кримінальному провадженні
в умовах воєнного стану: прикладні аспекти 141

Міжнародне право та право ЄС

Дідич Т. О., Шевченко А. Є.
Порівняльно-правовий аналіз положень Будапештського
меморандуму та його значення 150
Добрянська О. Д., Пунда О. О., Новицька Н. Б.
Правове положення військовополонених у міжнародному
гуманітарному праві: досвід російсько-української війни 157

CONTENTS

Theory and history of state and law; constitutional law

Stephen Humphreys
Cases That Made America. Fletcher v Peck, Fletcher v Peck and the Commercialization of America's Social Contract 9

Kopotun, I. Rudyk M.
Analysis of the security threats of Ukraine in the conditions of the martial state 20

Sukhonos V., Sukhonos V., Slastonenko O.
Economic Security System of Ukraine: Problems and Prospects in the Legal Dimension 28

Fathutdinova O., Shevchenko D., Sanzharov V.
Medieval Diplomatic Practice: England and Avignon Papacy 39

Shevchenko A., Frantsuz A., Kudin S.
Methodological principles of regulatory and legal support of information security 48

Administrative law and process; financial law; informational law

Kasianenko L.
Legal regulation of tax audits during martial law 56

Commercial law and process

Diachenko S., Shcherbyna A.
Comercial jurisdiction during marital state – it cannot be stopped to continue 66

Criminal law and criminology; Penal law

Bodunova O., Yatsyk T., Luhina N.
Participation of mass media in detection of crimes in martial law in Ukraine (on the example of Irpin, Kyiv region) 76

Vitiuk D.
Characteristics of international crime prevention mechanisms under the conditions of marital state in Ukraine 90

Lagovska N., Teslytskyi A.
International experience regulating criminal responsibility for conscription evasion in the conditions of martial state: experience for Ukraine 97

Luhina N., Demyanenko S.
Corruption criminal offenses under martial law 108

Sperkach N.
Human trafficking: current state, dynamics and countermeasures 115

Topchii V., Didkivska G.
The need for information security during the occupation:
Irpin, Bucha, Gostomel..... 125

Criminal procedure and criminalistics; forensic examination; operational-search activity

Kuzmenko O., Levchuk P.
Features of proof in criminal proceedings on assistance to the aggressor state
(on the example of the period of occupation of the Kyiv region)..... 132
Svintsytskyi A.
Ensuring the participation of persons in criminal proceedings
under martial law: applied aspects..... 141

International law and European Union law

Didych T., Shevchenko A.
Comparative legal analysis of the norm of Budapest
Memorandum and its significance..... 150
Dobrianska O., Punda O., Novytska N.
Legal status of a prisoner of war in the international humanitarian law:
the experience of the russian-ukrainian war 157

УДК 347.19
DOI 10.33244/2617-4154.2(11).2023.108-114

Н. А. Лугіна,
канд. юрид. наук, доцент
e-mail: natali.lugina7@gmail.com,
ORCID ID 0000-0001-6005-2943;
С. В. Дем'яненко,
Державний податковий університет
e-mail: sofademyanenko@gmail.com
ORCID ID 0009-0001-1197-0593

КОРУПЦІЙНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті досліджуються корупційні кримінальні правопорушення, які вчиняються в умовах дії воєнного стану. Визначаються основні чинники, що сприяють вчиненню корупційних діянь. Окреслено шляхи боротьби з корупцією та запропоновано зміни до Кримінального кодексу України.

На шляху вступу до ЄС боротьба з корупцією має особливо важливе значення. Проведення антикорупційної реформи розпочалося ще 2014 року, наслідком якої є створення нових спеціалізованих органів, ухвалення ряду законодавчих змін, звільнення одних високопосадовців і призначення інших. Однак, незважаючи на це, корупція все ще триває і боротьба з нею особливо гостро постає в умовах воєнного стану, адже кожне корупційне кримінальне правопорушення віддаляє Україну від перемоги у боротьбі з агресією російської федерації. Це зумовлює актуальність теми дослідження та необхідність аналізу законодавчого регулювання, вивчення проблематики і запропонування шляхів її вирішення.

Аргументовано думку про те, що для окреслення шляхів боротьби з корупцією насамперед потрібно виявити причини, що сприяють її вчиненню. Причин для вчинення корупційних діянь є досить багато. Серед них є як об'єктивні, так і суб'єктивні. Це – тонізація економіки, недостатня кримінальна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень, перерозподіл державної власності, занепад економіки та правовий нігілізм.

Доведено, що для боротьби з корупцією варто посилити кримінальну відповідальність шляхом внесення змін до Кримінального кодексу України, адже існуюча нині відповідальність за вчинення корупційних діянь не сприяє посиленню правосвідомості громадян і зменшенню корупційних кримінальних правопорушень.

Ключові слова: *корупція, державний бюджет, службові особи, фінансова допомога, кримінальна відповідальність.*

© Лугіна Н. А., Дем'яненко С. В., 2023

Постановка проблеми. Корупція спричиняє Значну шкоду державі та її народу, адже через корупційні схеми великі суми коштів не надходять до державного бюджету, які повинні спрямовуватися на галузі освіти, медицини, науки й оборони. Наділяючи службових осіб певними правами та владою, закон разом з тим вимагає, щоб ці права і влада використовувалися виключно в інтересах служби. Посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Разом з тим кількість вчинених корупційних кримінальних правопорушень є досить великою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та прикладні аспекти корупційних кримінальних правопорушень, вивчали такі науковці, як: О. О. Дудоров, О. О. Житний, К. П. Задоя, М. І. Мельник, В. І. Тютюгін, В. О. Навроцький, М. І. Хавронюк, Н. М. Ярмиш**,** В. І. Осадчий, А. В. Савченко.

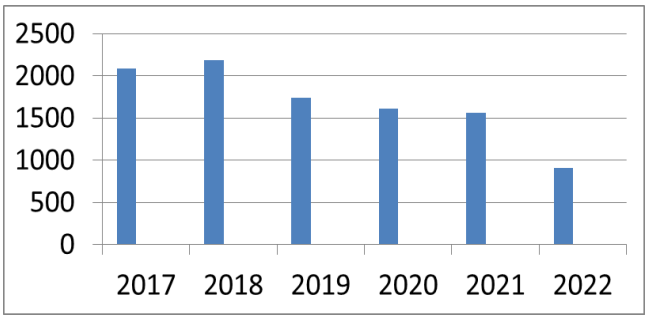
Постановка завдання. Метою дослідження є аналіз корупційних кримінальних правопорушень в умовах дії воєнного стану та пошук шляхів боротьби з ними.

Виклад основного матеріалу. За весь період незалежної України однією з її найгостріших проблем є корупція. В Індексі сприйняття корупції міжнародної організації Трансперенсі Інтернешнл за 2021 рік Україна посіла 122 місце зі 180 країн, що досліджувалися. За рік наш показник знизився на дну позицію, на один бал нас випереджають Єгипет, Замбія і Непал [1]. Для країни, яка визначила боротьбу з корупцію як є одне із основних завдань державної політики, це є досить негативним результатом,який свідчить про неефективність здійснення антикорупційної політики.

Корупція спричиняє значну шкоду державі та її народу, адже через корупційні схеми великі суми коштів не надходять до державного бюджету, які повинні спрямовуватися на галузі освіти, медицини, науки й оборони. Наділяючи службових осіб певними правами та владою, закон разом з тим вимагає, щоб ці права і влада використовувалися виключно в інтересах служби. Посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Разом з тим кількість вчинених корупційних кримінальних правопорушень є дуже великою. За вересень 2022 року було зареєстровано 2 260 кримінальних правопорушень, передбачених стст. 368–370 КК України, та вручено повідомлення про підозру 1 186 особам. За вересень 2016 року таких кримінальних правопорушень було зареєстровано 835 та вручено повідомлення про підозру 359 особам [2]. На графіку відображено річну кількість зареєстрованих фактів одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 ККУ).

Такі дані мають і позитивне значення, оскільки свідчать про підвищення ефективності роботи органів, що займаються розслідуванням корупційних кримінальних правопорушень.

Проведення антикорупційної реформи розпочалося ще 2014 року, наслідком якої є створення нових спеціалізованих органів, ухвалення ряду законодавчих змін, звільнення одних високопосадовців і призначення інших. Однак, незважаючи на це, корупція все ще триває і боротьба з нею особливо гостро постає в умовах воєнного стану, адже кожне корупційне кримінальне правопорушення віддаляє Україну від перемоги у боротьбі з агресією російської федерації.

Вирішення цієї проблеми ставить перед українськими юристами-науковцями значну кількість питань, розв'язання яких неможливо досягти без проведення ґрунтовних теоретичних досліджень. Методологія роботи основана на принципах соціального гуманізму та діалектичного взаємозв'язку об'єктивних і суб'єктивних факторів суспільного розвитку. Із загальнонаукових методів дослідження застосовані прийоми логічного методу (аналіз, синтез, індукція, дедукція), структурно-функціональний і системний методи.

В умовах воєнного стану корупційні кримінальні правопорушення вчиняються як пересічними громадянами, так і військовослужбовцями та службовими особами, що здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування. У процесі проведеного дослідження було проаналізовано судові рішення різних інстанцій у Чернівецькій області. Аналіз показує, що велику частку кримінальних правопорушень, які передбачені стст. 368 та 369 КК України, займають правопорушення вчинені з метою ухилення від призову на військову службу та незаконного перетинання державного кордону. Так, Глибоцьким районним судом Чернівецької області особу було визнано винною у вчинені кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 369 КК України, і призначено покарання у виді штрафу в розмірі однієї тисячі неоподаткованих мінімумів доходів громадян за надання прикордоннику грошових коштів у сумі 400 євро для отримання дозволу на перетин кордону [3]. Таких прикладів досить багато.

Станом на 28 жовтня 2022 року Держприкордонслужба від початку дії воєнного стану зафіксувала спроби незаконного перетину кордону більш ніж 8 тисячами військовозобов'язаних чоловіків [4].

У ході дослідження також було здійснено аналіз корупційних кримінальних правопорушень, що вчиняються працівниками правоохоронних органів, які повинні забезпечувати законність і правопорядок. Згідно з опублікованими Офісом Генерального прокурора даними за вересень 2022 року працівниками правоохоронних органів було вчинено 30 кримінальних правопорушень, передбачених стст. 368–370 КК України [2].

У серпні Сарненський районний суд Рівненської області виніс вирок щодо дільничного офіцера поліції відділу превенції за вимагання неправомірної вигоди у розмірі 500 доларів США за невжиття заходів щодо мобілізації для певної особи.

Судом було призначено покарання у розмірі 17 тисяч гривень штрафу із забороною займати посади в правоохоронних органах на один рік.

Вчиняються корупційні кримінальні правопорушення і на більш високому рівні. Так, 31жовтня НАБУ та Спеціалізована антикорупційна прокуратура оголосили підозру колишній керівниці департаменту капітального будівництва Міністерства оборони України у розтраті 18,66 млн грн, виділених на купівлю житла для військових.

З початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну збільшилася допомога від європейських держав для зміцнення обороноздатності та відбудови нашої країни. Однак зі збільшенням допомоги збільшилась і кількість корупційних схем.

До прикладу, у квітні у Львові було затримано в. о. міського голови одного із міст за продаж гуманітарної допомоги з Фінляндії. Посадовець вимагав та одержав 100 тисяч гривень за передачу автобуса, який міська рада отримала безкоштовно.

Також у серпні НАБУ оголосило про підозру співробітникам Запорізької міської ради у незаконному привласненні гуманітарної допомоги, легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та незаконному збагаченні. Агент НАБУ Є. Шевченко в одному зі своїх дописів у соціальній мережі «Фейсбук» зазначив, що посадовці розкрадали гуманітарну допомогу та продавали її через торговельні мережі «Сільпо» та «АТБ», йдеться про суму близько мільйона доларів США.

Якщо і надалі допомога спрямовуватиметься не за призначенням, то уряди інших держав припинять таку допомогу і намагатимуться повернути свої кошти.

Для окреслення шляхів боротьби з корупцією насамперед потрібно виявити причини, що сприяють її вчиненню. Одним із основних чинників вчинення корупційних кримінальних правопорушень, що належить до соціально-психологічних факторів, є недоброчесність громадян. Проведені дослідження показують, що в Україні рівень правової свідомості залишається доволі низьким. За результатами цих досліджень, 54 % опитаних людей, зізнались, що готові порушувати закон за певних обставин, і у разі здійснення правопорушення вони схильні до неправомірного ухилення від покарань [5, с. 119].

SIGMA 2018 року оцінила стан галузі прав у сфері державного управління в Україні. Ефективність відбору державних службовців було оцінено на 2 бали з 5 можливих, а ефективність переведення та звільнення з державної служби – на 3 бали. Загалом стан справ оцінено як позитивний, однак майже за 20 показниками зміни відсутні [6].

Під час проведення антикорупційної реформи було внесено зміни до системи відбору кандидатів на державну службу, однак, незважаючи на це, на посади призначаються працівники, метою яких є здійснення професійної діяльності з отриманням неправомірної вигоди. Повної стабільності у кадровій системі державних службовців так і не було досягнуто. Наразі під час дії воєнного стану особи призначаються без конкурсного відбору, лише на підставі поданої заяви та заповненої особової картки, що створює додаткові корупційні ризики.

На сьогодні також відсутній чіткий механізм здійснення громадського контролю за використанням допомоги, що надана міжнародними організаціями.

Пропонуємо створити єдину відкриту онлайн-платформу для відстеження спрямування міжнародної допомоги Україні (у тій частині, що не є державною таємницею). На нашу думку, для того щоб робота платформи була ефективною, вона повинна містити такі розділи:

1) пакети фінансової допомоги, що мають надійти до України, та план їх розподілу;

2) стан фінансування кожної галузі економіки у країні в цілому та окремо за регіонами;

3) звіт щодо використання допомоги, що надійшла.

Наприклад, фінансову допомогу від США було розподілено так: 220 мільйонів доларів на закупівлю 45 комплексів БПЛА, 2 мільйони доларів на закупівлю бронежилетів тощо. Також доцільно було б створити розділ, в якому командири військових частин, керівники медичних закладів та закладів освіти могли б повідомляти про ненадходження допомоги, яка планувалася надійти. Для кращого сприйняття інформації населенням можна створити інфографіки, які б демонстрували у відсотковому відношенні розподіл допомоги. За наповнення платформи має відповідати Міністерство цифрової трансформації України, а Кабінет Міністрів України повинен здійснювати контроль за правильністю та своєчасністю надання таких звітів.

Варто також посилити кримінальну відповідальність за вчинення корупційних кримінальних правопорушень. Як показує практика, покарання за корупційне діяння у вигляді штрафу від однієї до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян не сприяє посиленню правосвідомості громадян і зменшенню корупційних кримінальних правопорушень.

У Верховній Раді України 04.05.2022 зареєстровано законопроєкт № 7348 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за корупційні діяння під час дії воєнного стану». Пропонується статтю 111 КК України доповнити частиною третьою такого змісту у період дії воєнного стану та впродовж одного року після його припинення чи скасування незаконне збагачення набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, активів, вартість яких більше ніж на шість тисяч п’ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян перевищує її законні доходи, є державною зрадою [7].

Однак варто зауважити, що, відповідно до Кримінального кодексу України, державною зрадою є діяння, метою якого є завдати шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України [8], тоді як метою корупційного діяння є набуття у власність активів у значному розмірі.

Відмінні і родові об’єкти цих кримінальних правопорушень. Родовим об’єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 111, є суспільні відносини з охорони основ національної безпеки України, а кримінального правопорушення, передбаченого ст. 368-2 – суспільні відносини, що забезпечують нормальну діяльність у сфері державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій. З теоретичної точки зору таке об’єднання кримінальних правопорушень було б не зовсім правильним.

Висновки. Отже, на підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що кількість корупційних кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану залишається досить великою. Корупційні діяння вчиняються через низьку правову культуру громадян, неефективність відбору державних службовців та недостатню кримінальну відповідальність.

Шляхами вирішення цієї проблеми є: удосконалення процедури проведення конкурсу на посаду держслужбовця, створення онлайн-платформи для відстеження спрямування допомоги, що надходить в Україну, та посилення кримінальної відповідальності за вчинення корупційних кримінальних правопорушень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Індекс сприйняття корупції за 2021 рік. Трансперенсі Інтернешнл Україна. URL : URL: https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-koruptsiyi-2021/ (дата звернення: 24.02.2023).

2. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування / Офіс Генерального прокурора. URL : https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogorozsliduvannya-2 (дата звернення: 24.02.2023).

3.Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : https://reyestr.court.gov.ua/Review/106383486 (дата звернення: 24.02.2023).

4. Виїзд з України в умовах воєнного стану: як усунути корупцію. НАЗК презентувало дослідження / Національне агентство з питань запобігання корупції. URL : https://nazk.gov.ua/uk/novyny/newrecord/ (дата звернення: 24.02.2023).

5. Дергачов Є. В. Трансформація правової свідомості суспільства в контексті забезпечення сталого розвитку : дис. … канд. філос. наук / Соціальна філософія та філософія історії; Нац. пед. університет ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2018.

6. Monitoring Report OECD. URL : https://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm (дата звернення: 24.02.2023).

7. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за корупційні діяння під час дії воєнного стану : проєкт Закону України від 04.05.2022 URL : https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39559 (дата звернення: 24.02.2023).

8. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 3341III, станом на 6 листоп. 2022 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text (дата звернення: 24.02.2023).

REFERENCES

1. Corruption response index for 2021. Transparency International Ukraine. URL : https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-koruptsiyi-2021/ (access date: 24.02.2023).

2. About registration of criminal offense and results pretrial investigation. Office of the Attorney General. URL : https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogorozsliduvannya-2 (access date: 24.02.2023).

3.Single state register of court decisions. URL : https://reyestr.court.gov.ua/Review/106383486 (access date: 24.02.2023).

4. Departure from Ukraine in the minds of the military will become: how to get rid of corruption. NAZK presented the report / National Agency for Food Protection corruption. URL : https://nazk.gov.ua/uk/novyny/newrecord/ (access date: 24.02.2023).

5. Dergachov E. V. Transformation of legal evidence of the welfare in the context of the security of steel development : dis. for health Sciences. stupas cand. philos. Sci / Social philosophy and philosophy of history; National Pedagogical University M. P. Drahomanov. Kiev, 2018.

6. Monitoring Report OECD. URL : https://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm (access date: 24.02.2023).

7. About making amendments to the Criminal Code of Ukraine to strengthen the enforcement of corruption dues at the hour of the military camp : Draft Law of Ukraine dated 04.05.2022. URL : https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39559 (access date: 24.02.2023).

8. Criminal Code of Ukraine : Code of Ukraine dated April 5, 2001. No. 2341-III, camp on 6 sheets. 2022 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text (access date: 24.02.2023).

N. Luhina, S. Demyanenko. Corruption criminal offenses under martial law

The article examines corruption criminal offenses committed under martial law. The main factors contributing to the commission of corrupt acts are determined. Ways to fight corruption are outlined and changes to the Criminal Code are proposed.

On the way to joining the EU, the fight against corruption is of particular importance. The implementation of anti-corruption reform began in 2014, the result of which is the creation of new specialized bodies, the adoption of a number of legislative changes, the dismissal of some high-ranking officials and the appointment of others. However, despite this, corruption still continues and the fight against it is especially acute in the conditions of martial law, because every corruption criminal offense distances Ukraine from victory in the fight against the aggression of the Russian Federation. This determines the relevance of the research topic and the need to analyze legislative regulation, study the problem and propose ways to solve it.

There are many reasons for committing acts of corruption. Among them are both objective and subjective. These are the diminution of the economy, insufficient criminal responsibility for the commission of corruption offenses, redistribution of state property, the decline of the economy and legal nihilism.

The opinion is argued that in order to outline the ways of fighting corruption, first of all, it is necessary to identify the reasons that contribute to its commission.

It has been proven that in order to fight corruption, criminal responsibility should be strengthened, because the current responsibility for committing corrupt acts does not contribute to strengthening the legal awareness of citizens and reducing corruption criminal offenses.

***Keywords**: corruption, state budget, officials, financial aid, criminal liability.*

Стаття надійшла до редколегії 16 березня 2023 року

Наукове видання

ІРПІНСЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ЧАСОПИС

Науковий журнал
2023. Випуск 2 (11)

НАД ВИПУСКОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Відповідальний за випуск	**Бодунова О. М.**
Редактор-коректор	**Грабарчук М. М.**
Технічне редагування та комп'ютерне верстання	**Лисенко О. В.**

Підп. до друку 10.05.2023. Формат 75 × 108/16.
Ум.-друк. арк. 9.7. Обл.-вид. арк. 10.0.
Тираж 300 пр. Зам. № 1046.

Видавець і виготовлювач
Державний податковий університет
вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08205
+38(068)904-22-32
e-mail: irpin-yur-chas@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 7669 від 20.09.2022